

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VIII. Fiduciam in petendo indicium esse exauditionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

CAPVT VIII.

*Fiduciam in petendo indicium esse
ex auditionis.*

Hic modus petendi per immediatam Spiritus sancti motionem, de quo cap. precedenti tractauimus, continet in se quamdam certitudinem & fidem vivam, quā is qui orat, firmissime credit DEUM esse potentissimum, sapientissimum, benignissimum, fidelissimum, eundemque posse & velle facere ea pro quibus ipsum exorat, ex quo resultat postulanti fiducia certissima, se à DEO in hac oratione exaudiendum.

Quantū ad impetrandū quod petimus, valeat firma fides & fiducia.

Fiducia
fili est
Fidei.

Quanta verō sit huius diuinae fiduciae vis & efficacia ad impetrandum, variis in locis docet sacra Scriptura, ut Marc. 11. *Habete fidem DEI. Amen dico vobis, omnia quaecumque orantes petitis, credite quia accipietis, & evenient vobis.* Jacobi 1. *Postulet autem in fide nihil hesitans: qui enim haesitat, non aspicit quod accipiat aliquid à Domino.* Matth. 21. *Amen dico vobis, si habueritis fidem, & non haesitaveritis, si monti huic dixeritis, tolle, & iacta te in mare, fiet. Et omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis.* Et illa fides toties in sacris Scripturis inculcata, habet pro filia primogenita fiduciam: cuius (dummodo ad sint aliae conditiones à sanctis Patribus requisitae) tanta est efficacia, ut infallibiliter impetret ea, pro quibus divinae misericordiae aures pulsamus. De hac loquitur S. Joannes cap. 3. prima sua Epistola, cum dicit: *Fiduciam habemus ad DEUM: & quicquid petierimus, accipiemus ab eo.*

Quomodo haec fiducia indicium sit exauditionis futurae.

Hanc autem fidem, seu fiduciam, nemo sine speciali Spiritus sancti auxilio habere potest, ut de facto nonnulli experientur, qui aliquando sine ulla difficultate maximam fiduciam concipiunt, se à DEO exaudiendos pro aliqua re in oratione petita, quam tamen in alia ullo modo concipere nequeunt, nisi totis viribus in id incumbunt. Unde patet, illam non esse in nostra potestate, sed esse donum Spiritus sancti merè gratuitum, & privilegium gratis concessum. Et cum DEUS vult nostras petitiones exaudire, infundit nobis ferventissima petendi desideria, fidem vivam, ac fiduciam certam; & sic certissimè obtemus ea pro quibus ipsum rogavimus. Quare universaliter sancti Patres hanc fidem seu fiduciam (de qua supra egimus) asserunt esse certissimum indicium futurae impetrationis, ut bene advertit Cassianus Collat. 9. cap. 31. his verbis: *Cum orantes nos nulla interpellaverit hesitatio, & fiduciam petitionis nostrae quadam desperatione deiecerit, sed obtinuisse nos in ipsa orationis effusione quod poscimus senserimus, non ambigamus preces nostras ad DEUM efficaciter penetrasse.*

Hoc etiam indicium confirmat S. Bonaventura de Process. Relig. Process. 7. cap. 19. dum inquit: *Est & alius modus revelationum per Spiritum sanctum, cum homo ex DEI inspiratione orat DEUM pro aliqua speciali causa propria, vel aliena, & per affectum devotionis & fiduciam exauditionis intelligit se exaudiri in hac petitione. Contrariò, cum non sentit sibi infundi fiduciam ex auditionis, intelligit se non habeturum effectum suae petitionis, licet non sit in hoc omnino certus: quia nescit, an hoc sit defectus devotionis, vel indicium negatae petitionis. In utroque tamen aliquando quidam devoti inveniuntur decepti: quia Spiritus hominis, ex desiderio rei quam diligit, cum de illa studiosè cogitat, hilaris fit, & etiam cum in via prius erat devotio ad DEUM, ita quod aliquando pro de-*

sidio illius rei facile provocaretur ad lacrymas, mōtū si est res, quae spectat ad devotionem qualemcūque, quiescit sapientiam, cum pro vana gloria quā optat gratiam bene praedicandi, vel prophetandi, vel miracula faciendi, vel aliud unde mirandus videretur agendi; cor delusum huiusmodi phantasmatis hilaris fit, & in vanam affectionem pingue fit. Quanto ergo magis cordis affectus exilaratur, & devotio afficitur in se, cum cogitat & optat quod desiderat, non ex levitate vel vanitate, sed ex maturitate & charitate, dum interim est in aliqua spiritus consolatione, quae facili occasione potest per ampliora incrementa devotionis sublevari, tunc confidentia proprii spiritus loquitur, & putat loqui Spiritum sanctum. Hucusque Bonaventura.

Ex hac sancti Doctoris praelara sententia videlicet, quā sit facile in hac re decipi, & quā incerta sit omnis huiusmodi conjectura, his praesertim qui exiguum habent rerum spiritualium notitiam. Insuper quā multas technas nobis ordiatur vanitas, devotionis regumē palliata, dum nobis persuadet, adens desiderium nostrum ex infirmitate nostra, à vera in DEUM fiducia proficisci.

Hae autem vera fiducia oriri solet ex vehementi impulsu DEI, quo ad postulandum nos moveri sentimus. Si enim libera-issimus DEUS dare noller quod petimus, numquam tantis gemibus & suspiciis, aut tanta fiducia ad petendum excitaret. Nam, ut rectè D. Paulus ad Rom. 8. *Qui autem scrutatur corda, scit quid desideret Spiritus: quia secundum DEUM postulat pro sanctis.* hoc est, quia DEUS infundit nobis gemitus innarrabiles, quibus ab ipso nobis salutaria petamus; ideo DEUS scrutator cordium approbat nostram petitionem ab ipso in nobis & per nos effusam. Et Augustinus ait: *Domine noster IESUS Christus inter nos petit, & cum Patre dator, non utique nos tantum hortaretur ut peteremus, nisi dare veller; & cum ille hac forti inspiratione ad postulandum movet, omnia ad obtinendum necessaria etiam donat.*

Hinc tibi salutare consilium colliges, cum senseris te ab Spiritu sancto speciali impulsu ad petendum moveri, nullatenus omittendam esse tibi similem occasionem, sed instanter preces ad DEUM effundas; nam, ut optime Leo Papa scribit: *DEVS, quorum excitat mentes, adjuvat actiones.* Simili quidem DEI motione Jacob ad petendum excitatus, non solum ab Angelo ferventer benedictionem postulabat, sed quasi ei vim inferens, ac cum eo luctans, ardentem exposcebat. Non dimittam, aiebat, nisi benedixeris mihi. Ad quam verò luctam à DEO ipso movebatur, provocabatur, ac quasi divinitus armabatur; ac demum hoc novo pugnandi genere contra DEUM in oratione praevaluit. Similem vim Moysis deprecatione imple DEUS pati videbatur, cum Exodi 32. quasi vincens clamabat: *Dimitte me, ut irascatur furor meus.*

Sancta virgo Terefia, ut in ejus Vita Episcopus Turinensis refert, cum aliquando post Communionem coram cruenta Christi imagine genu flexa, in aspectu illius imaginis ejus viscera fuere commota, anteaque vitae peccata recolens, ac statim divino ac vehementi Spiritus sancti impulsu tacta, ferventissime ad Christum ipsum provtra & morum mutatione intimis suspiriis ac gemitibus clamaret, dicens: *Non discedam Domine ab hoc loco, nisi mihi concesseris haec, quam à te importune postulo gratiam. Nec sine fructu oravi: nam statim se scilicet tenebris superioris vitae quasi eri-*

Unde solet procedere haec fiducia?

Mira S. Terefia fides ac fiducia.

pi, ac in novam lucis regionem mirabiliter transferti.

Hujusmodi præterea orationibus DEUM fle-
xi, ac veluti cogi docet Richardus in *Cont. cap.*
25. his verbis: *Animatus* (loquitur de anima con-
templativa) *quodam postulata obtinet propter fidei*
sue magnitudinem, quodam propter profundam hu-
mitatem, quodam per importunitatem. Interdum
devotione & immensi desiderii fervore DEVM cogit,
interdum DEVM flebit compositione verborum, &
blanda sive cauta locutione; interdum ostensâ justâ
causâ miserendi & ratione, super aliquibus postulatis
consolationem accipit: super aliquibus revelationem,
& nunc certam, nunc dubiam; interdum exauditam
se intelligit, sed modum nescit. Hæc ille. Ecce inter
varias exauditionis causas ea annumeratur, quæ
DEUM ipsius cogit.

Duplex
Oratio-
nis valor.

Condi-
tiones
necessa-
rio requi-
sitæ, ut
oratio-
nes no-
stræ à
Deo ex-
audian-
tur.

Quanto autem hæc fiducia est major, tanto so-
let esse efficacior oratio. Nam, ut bene advertit S.
Thomas 2. 2. *quest. 83. art. 1. §. ad 2. & in 4. distinct.*
15. *quest. 4. art. 7.* in Oratione duplex valor repe-
nitur. Primus est meritorius, qui in omni iustorum
oratione locum habet, dummodò concurrant o-
mnes condiciones ad meritum requisitæ. Alius
respicit id quod petitur; & iste potissimum fun-
datur in fiducia, quam habemus nos fore à DEO
exaudiendos; quæ quo major est, eò maiorem
tribuit orationi nostræ efficaciam. Fiduciam au-
tem comitari solent, DEO sic agente, prærequisi-
ta omnia quæ in oratione impetratoria à Patri-
bus desiderantur. Et quia fiducia est principalis
conditio, & quæ alias sub se videtur comprehen-
dere, ideo fiducia Scriptura impetrationem attri-
buit. Præquisita autem sunt, ut in primis is qui
exaudiri cupit, petat ea quæ sunt sibi ad salutem
necessaria, vel ad minus utilia: deinde etiam, ut
pro seipso petat; nam oratio facta pro alio, non
solet esse ita efficax & apia ad impetrandum, sicut
illa, quæ pro seipso fit: ac denique, ut perseveran-
ter petat.

Nonnumquam verò peccatores, quando o-
rant, peculiariter moventur à Spiritu sancto ad fi-
ducialiter & secundum prædictas condiciones
petendum, & qui taliter petunt, infallibiliter ex-
audiuntur, ut multi ex sanctis Patribus affirmant,
inter quos D. Augustinus *Tract. 44. in Ioan.* & E-
pistol. 105. *contra Pelag.* D. Thomas *quest. 83. art. 16.*
Cajetanus *ibidem.* S. Bernardus *Serm. 4. de Qua-*
drag. & lib. *Sententiarum* vers. *Disimus de generibus*
affectionum. Abulensis in *Cap. 7. Matth. quest. 16.*
& 17. & alii plures, Clarius huius rei argumentum
præbent Publicanus ille Evangelicus, bonus la-
tro, Maria Magdalena, qui brevissima (efficaci
tamen, utpote per Spiritum sanctum specialiter
infusâ) oratione fuerunt exauditi. Nam, ut S. Jo-
annes Chrysostomus *Homil. 18. in Matth.* docuit,
quando Christus dicit in Evangelio, *Petite, & accipie-*
tis indifferenter loquitur, tam de iustis, quam pecca-
toribus. Nam cum impetratio fundetur in sola
DEI liberalitate & misericordia, non autem ju-
stitia, aut merito petentis, fit ut illa sit communis
iustis & ini. stis.

Facemur tamen, gratiam habitalem iustor-
um, per quam facti sunt amici DEI, multum
conferre, ut illis frequentius hic modus orandi
infundatur, & per illam dispoñi paulatim ad reci-
piendâ hanc Spiritus sancti motionem, cuius bene-
ficio fiducialiter petere possint ea, quæ sibi sunt ad
salutem utilia; & hoc innuit Apostolus *Roman. 8.*
cum ait: *Accepistis spiritum adoptionis filiorum, in*
quo clamamus: Abba (Pater): ipse enim Spiritus testi-
monium reddit spiritui nostro, quod sumus filii DEI.

Quare miracula, quæ quandoque tam iusti quam
peccatores operantur, sunt in virtute huius fidei
vivæ, seu fiducie; ut aperte docet D. Thomas de
Potent. quest. 6. art. 9. Et aliquando Sancti divini-
tatis certi de actuali huius gratiæ seu doni particu-
lari præsentia, ut scribit Gerlon de D. Bernardo, te huius
quem dicit divinitus certioratum fuisse, quoties vivæ
aliquod miraculum à se patrandum erat. Et nos de hac
idem iudicium ferre possumus de aliis Sanctis, duca,
quod scilicet, priusquam aliquod miraculum o-
perarentur, aliquibus indicis huiusmodi gratiæ
præsentiam agnoscerent, & quasi (ut ita dicam)
palparent. Nam aliqui, quis non diceret Pro-
phetam ELIAM tenuisse DEUM, si sine aliqui
huius divinitissimi doni experientia, tam stupenda
& insolita à DEO fieri postulasset: ut quod ignis
de cælo descenderet, ut non plueret per tot annos
super terram: quod non solum ELIÆ, sed innume-
ris propemodum exemplis è Scriptura allatis ve-
rificari posse.

Hæc Oratio, quam fides illa viva comitatur, Hæc
est gratia gratis data, & particulare Spiritus sancti
donum, ab homine, quantumvis iusto, omnino
independens: nam si in illius possum esse pote-
state, infallibiliter & semper per orationem im-
petaret ea quæ veller. Et de hoc loquitur Augu-
stinus *Epistol. 105. contra Pelagium*, & alii Sancti,
quando dicunt Orationem esse gratiam gratis
datam. Neque enim potest dici hæc divina Spi-
ritus sancti motio (quam fides illa viva, seu fiducia
comitari solet) à libei hominis arbitrio depen-
dere, cum quotidie videamus quamplurimos in
gratia constitutos, multis laboribus & ordinariis
gratiæ auxiliis nequissime actus harum virtutum e-
licere, cum tamen facillimè alios reliquorum
virtutum, etiam supernaturales & eminentissi-
mos eliciant.

Neque oportet ut deterreantur iustorum, aut
peccatorum mentes à petitione, eò quod istam
divini Spiritus motionem aut fiduciam non seu-
tiant; quia licet non semper adli. iustis ista pecu-
liaris gratia, ad eam tamen habitus virtutis Religio-
nis, quo excitantur, non sine speciali DEI auxilio,
ad orandum. Et licet interdum non experiantur
in se illam singularem fiduciam, quæ ab Spiritu
sancti motione procedit, obtinent nihilominus
aliquando ea quæ petunt, licet non ita infallibi-
liter, sicut illi, qui hac Spiritus sancti peculiati mo-
tione excitantur: supplet enim DEUS aliquando
aliquam ex conditionibus ad orationem prære-
quisitis, ac suâ infinitâ misericordiâ nostras peti-
tiones benignè suscipit: nam & *Act. 11. legimus,*
DEUM exaudisse Cornelium antequam fidem
explicitam, & veram Domini nostri JESU Chri-
sti notitiam fuisset adeptus. Constat igitur, non
minùs peccatores quam iustos aliquando exau-
diri, etiam si aliqua illarum conditionum, quæ à
Patribus desiderantur, careant. Præterea, petiti-
o in iustis maximè, est semper meritoria, ac eis uti-
lissima, cum per illam actus virtutis nobilissimæ, scilicet
Religionis, & aliarum, quæ illam comi-
tantur, eliciantur. Imò paulatim per continuu po-
titionis exercitium, ad recipiendum hoc super-
naturale Spiritus sancti donum magis disponun-
tur.

Quare si non senserimus in nobis illam exau-
ditionis fiduciam, sed potius cor nostrum adhuc
peccatorum spinâ compunctum, in orando habi-
tes non ideo animum abiciamus: nam quia
plures sunt aliæ exauditionis causæ, ut plenius
Callianus *Collat. 9. cap. 34. prosequitur*, ubi enu-
meratis aliquibus exauditionum causis, ultimo
loco

Importunitas & perseverantia in petendo sequentibus verbis proponitur. Videtur ergo, inquit, quod modus obtineatur ex auditionis gratia, ut nullus ad imperanda ea que salutaria sunt & aeterna, conscientia sua desperatione frangatur. Ut enim miseriarum nostrarum contemplatione concedamus, nos omnibus illis, quas supra memoravimus, penitus destitutos esse virtutibus, & nec illam nos habere laudabilem duorum confessionem, nec illam fidem grano sinapi comparatam, nec illa pietatis opera, qua Propheta describit: tamen vel importunitatem, qua omni voluntati suppeditat, habere possumus: per quam etiam solam daturum se Dominus quicquid oratus fuerit, reponit. Et idcirco absque hesitatione infidelitate precibus insistendum est, obtenturosque nos earum iugitate cuncta, que secundum DEVM poposcerimus, minime dubitandum.

Hortatur enim nos Dominus, volens ea que sunt eterna celestiaque prestare, ut cum importunitate nostra quodammodo coarctemur, qui importunos non modo non despicit, nec refutat, sed etiam invitat & laudat, eiusque præsistentiam, quicquid petierit accipiet, benignissime pollicetur, dicens: Petite & accipietis, quante & invenietis, pulsate & aperietur vobis: omnis enim qui petit accipit, & qui quatit invenit, & pulsanti aperietur.

Et iterum: Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis, & nihil impossibile erit vobis. Idcirco, si cuncta nos exauditionum, quas praediximus, causa omnino deficiunt, saltem animet importunitatis instantia, qua absque ulla vel meriti vel laboris difficultate, in cuiuscumque voluntas sit a est potestates pro certo autem non exaudiendum se supplicans quisque non dubitet, cum se dubitaverit exaudiri. Quod autem insuperabiliter Domino supplicandum sit, etiam illo beati Danielis docemur exemplo, qui exauditus a prima die qua cepit orare, post primum & vigesimum diem consequitur sua petitionis effectum. Unde nos quoque non debemus a capta orationum nostrarum intentione cessare, si nos exaudiri tardius senserimus; ne forte aut exauditionis gratia dispensatione Domini utiliter differatur: aut Angelus divinum ad nos beneficium delaturus a facie omnipotentis egressus, resistente diabolo demoretur, quem certum est transmissum a nobis desiderium inferre non posse, nisi nos a proposito petitionis intentione cessare repererit: quod etiam superaddito Propheta proculdubio accidere potuisset, nisi virtute incomparabili in primum atque vigesimum diem orationum suarum perseverantiam protelasset. Ab huius igitur fidei conscientia nulla penitus desperatione frangamur, cum orationem nostram nos obtinuisse minime senserimus; nec hestremus super Domini sponse dicentis: Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis. Retrahere namque nos cohibent illam beati Ioannis Evangeliste sententiam, qua ambiguitas huius questionis evidenter absoluitur. Hac est, inquit, fiducia quam habemus ad DEVM, quia quicquid petierimus secundum voluntatem eius, audit nos. Ergo super his tantum plenam nos & indubitabilem iussit exauditionem habere fiduciam, qua non nostris commodis, nec solatiis temporalibus, sed Domini congruunt voluntati.

Has quoque varias exauditionum causas superius ex venerabili Richardo exposuimus. Quare optime D. Bernardus *Serm. 5. Quadrag.* in hoc proposito docuit, nullam ferè orationem fieri sine fraudu. Nemo, inquit, Fratres, vestrum parvipendat orationem suam. Dico enim vobis, quia ipse ad quem oramus non parvipendit eam: priusquam egressa sit ab ore nostro, ipse scribit eam in libro suo: & unum Thom. a Iesu Oper. Tom. II.

indubitanter & duobus sperare possumus, quoniam aut dabit quod petimus, aut quod noverit nobis esse utile. Nos enim quid oremus, sicut oportet, nescimus; sed miseretur ille super ignorantiam nostram, & orationem benigne suscipiens, quod nobis aut omnino non est utile, aut non tam cito dari necesse est, minime tribuit, oratio tamen infructuosa non erit. Hec ille.

Complet denique iusti per hanc orationem præceptum Dominicam, quo omnes orare jubemur: non ut semper obtineamus ea que petimus, sed ut petamus: nam cum DEUS paterna habeat viscera, numquam postulationes nostras inanes sinit abire; quæ cum fidacia illi, de qua sumus locuti, innotantur, infallibiliter exaudiuntur a Deo: si verò illa desit, licet non infallibiliter, sæpe tamen pro DEI benignitate & misericordia exaudiuntur.

CAPVT IX.

Effectus Orationis divine & supernaturalis.

SANCTUS Bernardus variis locis suavissimè (ut solet) nonnullos effectus explicat, quos in animabus nostris producit intus ille Spiritus sancti influxus & præsentia, quam hic nomine Orationis iuxta supernaturalis intelligimus, præcipue tamen *Serm. 66. in Cant.* his verbis: Si sensero aperiri mihi sensum, ut intelligam Scripturas, aut sermonem sapientie quasi bullire ex micis, aut infuso lumine de super revelari mysteria, aut certe expandi mihi quoddam largissimum cæli gremium, & ubiores de sursum influere animo meditationum imbres: non ambigo Verbum adesse. Verbi siquid hæc copia sunt, & de plenitudine eius ista accipimus.

Et infra: Quanta putas ex hac mansionem inter animam & Verbum familiaritatis gratia oritur: quanta de familiaritate fiducia? non est, ut opinor, quod iam talis anima dicere vereatur: Dilectus meus mihi, & ego illi.

Et ne putaremus hanc Verbi præsentiam esse continuam, audi eundem Bernardum *Serm. 74. in Cant.* dicentem: Dicamus Verbum Dei Deum, sponsum animæ prout vult venire ad animam, & iterum dimittere eam, tantum ut sensu animæ, non Verbi motu ista fieri sentiamus. Verbi causa, cum sentit gratia, agnoscit præsentiam; cum non, absentiam: quaritur, & rursum præsentiam quarit.

Et infra: It & redit pro beneplacito suo, quasi visitans dilectum, & subito probans illum, & per huiusmodi vicissitudines euntis & redeuntis Verbi, experitur anima in se fieri, quod dicit: (Joan. 14.) Vado, et venio ad vos, & alibi: Modicum et non videbitis me; iterum modicum, et videbitis me. (Joan. 16.)

Et paulò inferius: Quarit igitur, cum ita sint omnino investigabiles via eius, unde adesse norim. Vivum & efficax est, moxque ut intus venit, expergecit dormientem animam meam: movit, & mollior, vulneravit cor meum, quoniam durum lapideum, erat, & male sanum; cepit quoque evellere & destruere, adificare & plantare, rigare arida, tenebrosa illuminare, clausa referare, frigida inflammare, nec non & mittere pravam in directam, & aspera in vias planas, ita ut benediceret anima mea Domino, & omnia que intra me sunt nomini sancto eius. Hæc Bernardus. Ex quibus facile est intelligere effectus orationis supernaturalis, omnes quidem dimanantes ab ista motione Spiritus sancti, quam hic S. Bernardus vocat visitationem sponsum.

T

Non